

Básník Dietrich Eckart

Autor: Václav Jan

*(Předchozí část **zde**)*

Na hřbitově v Berchtesgadenu zapřádám hovor s domorodcem na téma zde pohřbených exponentů Třetí říše. Muž ve středních letech je velice ochotný, ale nepoznám, nakolik ho téma samotné interesuje a nakolik jde z jeho strany o typicky německou vstřícnost k cizincům. Vedeme opatrný dialog a rozpaky rostou, jak se dostáváme k jádru věci a oba váháme, co si o tom druhém vlastně myslet. Když dojde řeč na Paulu, Hitlerovu sestru, muž reaguje překvapivě. Trochu poplašeně se rozhlédne a nápadně ztiší hlas. Tento magický účinek má samotné jméno **Hitler**, jméno, které není zvykem ve slušné německé společnosti vyslovit. Brzy poté se loučíme.

Ačkoli každý ví, že Obersalzberg byl druhým centrem Hitlerova Německa, celé Berchtesgadensko předstírá, že nikdo takový nikdy neexistoval. Homo economicus se ovšemže nezapře, autokary na tzv. Orlí hnízdo, jak kamennou chatu Kehlstein až po válce překřtili dobytélé, lifrují nahoru od rána do večera davy turistů. Zachovalý dům s unikátní vyhlídkou byl pronajat soukromníkovi k provozování hospody, v malém krámku tady prodávají brožury v několika jazycích včetně češtiny, s příslušným protihitlerovským patosem seznamující s historií objektu. Ale v oficiálních materiálech, které rozdávají v městském infocentru, hned vedle hřbitova, se jméno **Hitler**, natož Eckart, vůbec nevyskytuje. Za přepážkou sedí dvě usměvavá děvčata v bavorských krojích, jedna z nich zjevně východoasijského původu. Rozverně se baví s americkými vojáky, kteří si tu právě domlouvají pronájem vedlejšího kongresového centra. Na dotaz ohledně nějakých materiálů o Hitlerově působení v kraji nereagují ani tak odmítavě či rozpačitě, jako spíše autenticky vyděšeně.

Berchtesgaden poznal Hitler díky Eckartovi, když se za ním v roce 1923 tajně vypravil na Obersalzberg. Eckarta tehdy hledala policie, neboť byl stíhán pro urážku říšského prezidenta Friedricha Eberta. Hitler proto přijel jako „Herr Wolf“ navštívit muže jménem „Dr. Hoffmann“. Eckarta alias Dr. Hoffmanna ukrýval **Bruno Büchner** v **penzionu Moritz** (později Gebirgskurhaus), který původně založila **Mauritia Mayerová**, průkopnice turistického ruchu

v celém regionu. Je pohřbena v Berchtesgadenu nedaleko hrobu Eckartova, poblíž kostelní zdi. Penzion byl později zvětšen a přebudován na Lidový hotel Platterhof pro dělnickou rekreaci Německé pracovní fronty. Hitler si ovšem vymínil, že Eckartův pokoj bude zachován beze změny a proměněn na malý památník v upomínku básníka.

Obersalzberg byl tehdy ještě součástí samostatné obce Salzberg, avšak Berchtesgaden byl vždy hlavním centrem oblasti a bylo tu nádraží. Hitler si tento kraj zamiloval, ve dvacátých letech sem jezdil pravidelně, a právě zde dopsal *Mein Kampf*. Po roce 1933 pak zakoupil usedlost Wachenfeld a přebudoval ji na Berghof, který se stal jeho jediným skutečným domovem a soukromým zázemím, ačkoli i sem byly zvány oficiální návštěvy. Dům s legendárním panoramatickým oknem, vetknutý do chladného severního svahu pod horou Kehlstein, skýtal jedinečný výhled na masiv Untersberg, v němž dle legendy sídlí duch Karla Velikého. Protože Berghof byl dokončen až na sklonku krátkého mírového období, které byl **Třetí říši** dopřáno, strávil zde pak už Vůdce mnohem méně chvil svého zbývajícího životního času, než by si býval přál.

Po potlačení Kappova puče v roce 1920 se Výmarský stát definitivně ukotvil v parlamentním demo-liberálním modu, a zůstal v podstatě bez vůle bránit se vysávání Německa ze strany vítězných velmocí. Hlad, drastické sociální propasti, absurdní inflace, amorálnost a všeobecná materiální i duchovní bída ústily v pocit bezvýchodnosti, živnou půdu hédonismu. Bylo jen nemnoho těch, kteří se tu cítili jako ryba ve vodě, pohříchu právě oni disponovali mocí a vlivem.

Německo bylo roztržštěné, jednota národa se jevila jako stěžejí dosažitelný sen, přestože v něj někteří nepřestávali věřit. Jiná nálada byla na severozápadě, jiná v hlavním městě, jiná v Bavorsku. Mnichov byl Hitlerovým myšlenkám mnohem příznivěji nakloněn. Bavorsko bylo na čele boje proti levicovým radikálům a výmarské politické a společenské realitě z řady důvodů; byl tu tradiční odpor proti dekadentnímu Berlínu, konzervativní kořeny, živý antisemitismus. A samozřejmě čerstvá krvavá zkušenost – děsivé zážitky z bolševického řádění během marxistických rejů, vrcholících v krátké existenci tzv. **Bavorské republiky rad** v roce 1919. Centrem Výmaru se vším všudy byl naopak Berlín, kde se nejvíce koncentrovaly i nejrůznější patologie.

Berlínský Babel je vyhledáván pokrokovými umělci a levicovou avantgardou. Je rájem spekulantů, hochštaplerů a politických tlučhubů. Drogy koupíte laciněji než chleba a v leccaké kavárně dostanete bez ptaní ke každé kávě kokain. Němci hladoví, ale Berlín je městem světel, poutače lákají do erotických kabaretů a na vystoupení exotických tanečnic. Je to rejdiště transvestitů, jeviště otevřené homosexuality a prostituce včetně jejích nejzvrácenějších podob. S tím jde ruku v ruce šíření pohlavních chorob, kriminality, násilí a korupce. Z normální práce se nedá důstojně žít, ale závratně rostou zisky bankéřů, spekulantů a šmelinářů. Chaos, bída a rozvrat morálky jsou přirozeným pařeníštěm radikální levice.

Podpora menšin není jen tématem **nové levice**, jak předstírá dnešní „konzervativní levice“. Už roku 1898 sociálně demokratický předseda **August Bebel** apeloval na posílení práv

homosexuálů a otevřeně požadoval, aby byli homosexuální muži uměle dosazováni na různé společenské a profesní pozice.

Stefan Zweig napsal o Výmaru:

Ani Řím neznal orgie srovnatelné s berlínskými plesy transvestitů, kde stovky mužů v ženských a žen v mužských šatech tančily pod laskavým dohledem policie. Uprostřed všeobecného kolapsu hodnot se jakési šílenství zmocnilo právě těch středostavovských kruhů, které byly ve svém řádu až dosud неотřesitelné. Mladé dámy se hrdě chlubily, jak jsou zvrácené; být ještě v šestnácti podezřelá z panenství bylo v každé berlínské škole považováno za ostudu.

Hitler se vyjádřil, že Berlín je druhé nejrudější město v Evropě hned po Moskvě. Tehdy ještě druhé.

Dvacátá léta nabídla davu chtivému zapomenout na válku orgie upoceně sexuality a do světla ramp vynesla takové celebrity jako byla věčně zdrogovaná bisexuálka Marlene Dietrichová. Cílem veškerého „umění“ bylo šokovat a bavit do úmoru, aby lid zapomněl na mizérii asociálního systému a devianti z celého světa nepřestávali plnit kapsy promotérům perverzního byznysu. Filmaři, kteří produkovali dodnes „oceňované“ dekadentní a pokrokové umění, natáčeli po nocích tu nejpřízemnější pornografii. V Berlíně také vznikl už v roce 1919 první film s homosexuální tematikou, *Anders als die Andern* (Jiný než ostatní). Na filmu spolupracoval sexuolog **Magnus Hirschfeld**, který sám sebe označoval za „Einsteina sexu“. Z platformy svého sexuologického ústavu, který prohlašoval za vědecký, usilovně podporoval rozvrat morálky, antikoncepci, změny pohlaví a bujení nejrůznějších sexuálních odchylek. Pro své pacienty vymyslel kalhoty, které měly jen dolní část nohavic, a při otevření kabátu se mohli exhibicionisté těšit z reakcí dam na ulici. Nepříliš překvapivě podnikl Hirschfeld i úspěšná přednášková turné jak po Sovětském svazu, tak po Spojených státech.

Ze života Výmarského Berlína: Osazenstvo Institutu pro sexuální výzkum (Institut für Sexualwissenschaft) Magnuse Hirschfelda (vpravo v brýlích vedle svého milence, ředitele institutu Karla Giese, ti dva později přibrali do „rodiny“ ještě čínskou transvestitku Li Shiu Tong. Hirschfeld byl pozoruhodný muž. Proslavil se knihou Berlins Drittes Geschlecht (Berlínské třetí pohlaví). Hetero- i homosexualitu považoval za celkem okrajové jevy, většina byla podle něho bisexuální, ohledně pohlavní identity či sexuální orientace nejistá či (tehdejším jazykem) sexuálně deviantní. Vždy snil o odstranění veškeré hierarchie a už v šestnácti letech napsal esej, v níž navrhoval vytvoření jednoho jazyka pro celé „lidstvo“. Institut založil v roce 1919 a ihned začal provádět kastrace, vaginoplastiky i ambicióznější chirurgické experimenty na genitáliích. Založil první trans-kliniku na světě. S rovněž bisexuálním Thomasem Mannem se příležitostně dělil o milenky. V nejznámějším berlínském nočním rejdišti gayů, lesbiček, bisexuálů a transvestitů, proslulém klubu Eldorado, byl Hirschfeld znám jako „Teta Magnézie“.

V tomto filmu si zahrála i sexuální ikona Anita Berberová, oblíbená modelka malíře **Otto Dixe**, fascinovaného motivy smrti a zvrácenosti. Ta žila se Susi Wanowskou, majitelkou lesbického baru Le Garconne. Barberová se proslavila tanečními choreografiemi s názvy jako

Kokain, Sebevražda nebo Mrtvola na pitevním stole. Ale exhibovala i jinak, třeba když udeřila hosta lahví od vína do hlavy a emancipovaně se mu vymočila na stůl. Tato osvobozující doba drogového rauše, kolektivní lásky a seberealizace mimořádných talentů skončila v roce 1933, většina pachatelů uměleckého rozkvětu prchla za oceán a na místě nejzhýralejšího nočního podniku bylo symbolicky zřízeno velitelství SA. (Být toto televizní dokument, je to přesně ta chvíle, kdy by se hudební podkres dramaticky změnil v temný motiv evokující vojenský marš s nervními úryvky flétnových a bubínkových tónů, obrazově ilustrován hořícími pochodněmi, Davidovou hvězdou na skle výlohy a knihami pálenými na hranici.)

Výmar samozřejmě zhmotňoval vše, co Hitler nenáviděl a co bylo přímým hodnotovým antagonismem nacionálně socialistických ideálů. Antisemitům neušlo silné zastoupení Židů všude, kde se utvářel duch Výmaru: v umění, médiích, kultuře, politice, soudnictví, finančnictví či politice, ale i v kriminální sféře – šmelině, korupci, drogách. I odtud plynuly teorie o rozkladném vlivu židovstva, které se bezprostředně po změně režimu promítly do politické praxe Třetí říše.

Ve dvacátých letech v Německu vycházelo několik gay i lesbických časopisů, Die Freundin (vlevo) byl úplně prvním tohoto druhu na světě.

Symbolem převratu v roce 1933 byly odplouvající zaoceánské parníky, z jejichž palub hrozili

směrem ke vzdalující se evropské pevnině marxističtí revolucionáři, liberální humanisté, striptýzové tanečnice, slavné herečky, levicoví spisovatelé, narkomani, kabaretiéři, homosexuálové, transvestité a světoobčané všeho druhu, aby hledali svoji svobodu v daleké Americe. Není těžké představit si hloubku jejich nenávisti vůči těm, kteří jim „ukradli“ Německo, zemi, kterou považovali už skoro za svou. Mnozí z nich také z ciziny za obnovu výmarského ráje aktivně bojovali, především propagandisticky. Totální porážka Německa v roce 1945 pak znamenala víc, než v co možná sami doufali – nejen návrat výmarského ducha do Německa, ale jeho postupné rozšíření na celý „kolektivní“ Západ.

Začátkem dvacátých let trávili Eckart s Hitlerem spoustu času debatami o morální a politické situaci své vlasti, o historických kontextech a plánech do budoucnosti. Často přitom začínali a končili u tématu, které považovali za stěžejní, u otázky židovsko-německého soužití. Až po Eckartově smrti vyšlo jeho poslední, nedokončené dílo *Bolševismus od Mojžíše po Lenina: rozhovor mezi Adolfem Hitlerem a mnou o židovské otázce* [č. vyd. Praha 2003 v překladu dr. Hlaváče, pozn. red.]. V něm nastínil názory obou mužů na židovskou otázku formou fiktivního dialogu. V historickém kontextu je zde obhajována myšlenka, že přirozenost života a dějin narušuje židovský fenomén, který ze samé své přirozenosti neustále pracuje na vnitřním rozkladu národů, které jsou jeho hostitelem, a sledujíc svůj prospěch na nich parazituje a vskrytu pracuje proti jejich národní jednotě až do úplného ovládnutí převodových pák systému.

Výmarský duch (potažmo Marlene Dietrichová) se vítězně vrací do Německa (potažmo Evropy) – s americkou armádou...

Podle tohoto výkladu již Žid Saul (svatý Pavel) zneužil prvotní křesťanství a instrumentalizoval jej ke zničení antického světa, zatáhl jeho prostřednictvím „krutou mentalitu pouště“ do přirozeného lidství, a další Židé v běhu staletí v různých revolucích rozvracejí přirozenou společnost a germánské árijské kvality systematickou podporou nízké pudovosti. Dialog je plný odkazů na Starý zákon, je zde nastíněna paralela mezi židovským pokusem o převrat v Egyptě a moderními bolševickými revolucemi. Odtud titul knihy, neboť Mojžíš tak byl prý jakýmsi prvním bolševickým vůdcem.

Eckart věděl, že revoluci nelze provést jen zdola, a postupně přivedl Hitlera mezi spřízněnce nacionální myšlenky z vysokých společenských kruhů v Mnichově i v Berlíně.

Uvedl ho do rodiny Reventlowých. Hrabě **Ernst zu Reventlow** napsal už v březnu 1919, že dvě internacionální kliky židovstva, kapitalistická a komunistická, se spojí k ovládnutí světa pod knutou umírněného bolševismu. Hrabě zpočátku podporoval **národní bolševismus**, ale ztratil důvěru v jeho autenticitu v nacionálním **zápase**. Nezanedbatelnou roli při podpoře Hitlera v Mnichově i Berlíně ženský element. Z mnoha dam, které pociťovali k osamělému revolucionáři obdiv, politické sympatie i mateřské city, je samozřejmě nejznámější Winifred

Wagnerová. Ale byla tu také právě paní Reventlowová, a nebo **Helene Bechsteinová**, žena slavného výrobce klavírů, jejíž salon se stal zázemím nacionalisticky orientované elity uprostřed kosmopolitního Berlína, kam docházel i mladý filosof Joseph Goebbels. Nemajetný Hitler se chtěl paní domu odvděčit za pohostinství a skvělou kuchyni a pravidelně jí nosil své drobné kresby. Helene Bechsteinová prohlašovala, že měl být Hitler jejím synem. Byla mu také decentní módní konzultantkou, zbavovala ho některých svérázných návyků v oblékání; také zařídila, aby se jednoho dne „ztratila“ Hitlerova oblíbená „zbojnická“ hučka a on byl nucen začít nosit městský elegantní klobouk.

*„Vždycky, když jsem procházel tou starou uličkou, vydlážděnou žulovými kostkami, pokaždé jsem tam našel červený karafiát na památku těch, kdo tam ve třidvacátém zemřeli,“ vzpomíná **Eduard Limonov** na Mnichov počátku osmdesátých let (**Posvátná monstra**).*

Mnichovskou „paní Bechsteinovou“ byla **Elsa Bruckmannová**, žena nakladatele umělecké literatury Hugo Bruckmanna. Bechsteinovi i Bruckmannovi byli ve dvacátých letech pro své názory a styky předmětem už tehdy populárních bojkotů, jak ze strany kulturní „fronty“, tak některých vlivných novin a podnikatelů. V salonu u Bruckmannů už na přelomu staletí předčítával svá díla **Houston Stewart Chamberlain**, manžel Wagnerovy dcery Evy. Chamberlain svého tchána velmi obdivoval, jeho vztah k židovství ale považoval za příliš tolerantní. **Richard Wagner** věřil, že Žid se může osvobodit z židovství, pokud zavrhne svůj původ a konvertuje (nejen nábožensky, ale současně a zejména kulturně a morálně). Teoreticky se tedy z Žida může stát Němec. Ale Chamberlain vnímal otázku čistě rasově, pro něj tedy jakákoli konverze, nebo dokonce jen náboženská, může být toliko trikem; neboli čím více se Žid svými vnějšími znaky a dokonce i myšlením přibližuje Němcům, tím je nebezpečnější, protože se stává obtížně rozeznatelným, ač stále podstatou své existence ohrožuje rasovou čistotu národa. Sám Chamberlain nenavrhoval žádné tvrdé postupy vůči Židům, ale vzkázal svým čtenářům, že „oni sami jistě pochopí, jak by bylo možno problém vyřešit“. Fenomén Chamberlain, zprostředkovaný Eckartem, představoval nepochybně jednu ze spojnic mezi wagnerovským a hitlerovským antisemitismem [č. *Základy devatenáctého století*, 1910].

Eckart je nepochybně právem považován za mentora, který významně spolufirmoval Hitlerovy názory a osobnost budoucího Vůdce. Na konci druhé části svého *Mein Kampf* píše Hitler o potlačení tzv. pivnicového puče:

Tváří v tvář velkému neštěstí pro nás a naši vlast nechci urážet, a tím také

DĚLSKÝ POTÁPĚČ

odrazovat ani ty, s nimiž v budoucnu musíme vytvořit jednotnou frontu skutečných věrných Němců, aby odolala zástupům všech nepřátel německého národa. Neboť vím, že jednou přijde doba, kdy i naši bývalí protivníci budou ctít muže, kteří se při plném vědomí následků obětovali i za ně. První díl této knihy jsem věnoval našim osmnácti padlým hrdinům. Zde na závěr druhého dílu mi dovoluji znovu připomenout tyto hrdiny a nositele ideálů, kteří neváhali zemřít za nás za všechny.

Jejich odkaz ať žije v myslích všech, kteří by zakolísali kvůli slabosti či nerozhodnosti při plnění svých povinností. Těch povinností, kterým tito hrdinové dostáli s absolutní vírou a do krajních důsledků. A mezi nimi chci jmenovat onoho muže, který jako jeden z našich nejlepších celý život zasvětil probouzení svého a našeho lidu, prostřednictvím myšlenek, díla a konečně také prostřednictvím bojového činu: Dietricha Eckarta.